

Vendrik

opheffen van de ministeriële verantwoordelijkheid maar mijn fractie is daar niet voor. Zolang Nederland een constitutionele monarchie kent, vergt dit ons inziens het uitoefenen van de ministeriële verantwoordelijkheid. Wat dit precies in de praktijk voor welke leden van het Koninklijk Huis inhoudt, is de vraag. Ik sluit mij wat dit betreft aan bij de vragen die de heer Rehwinkel heeft gesteld; beter zou ik het niet kunnen doen. Het kan geen kwaad dat de minister-president of de minister van Justitie dit nog eens uiteen zetten.

Voorzitter. De regering kiest ervoor, de grens te leggen bij de tweede graad van erfopvolging met een soort uitzonderingsclausule voor de derde graad van erfopvolgers. Deze leden van de koninklijke familie kunnen structureel bij de uitoefening van de koninklijke functie worden betrokken en vallen in dat geval onder de ministeriële verantwoordelijkheid. Kunnen de bewindslieden mij uitleggen waarom niet op voorhand voor een verdergaande beperking is gekozen? Waarom is de grens gelegd bij de erfopvolgers in de tweede graad? Het wetsvoorstel biedt de ruimte om, indien de noodzaak daartoe bestaat, de kring van erfopvolgers uit de derde graad onder de ministeriële verantwoordelijkheid te brengen. Met handhaving van die uitzonderingsbepaling zou een andere cesuur gelegd kunnen worden. Heeft men alleen willen aansluiten bij de huidige praktijk of liggen hieraan nog andere motieven ten grondslag? Is een ander evenwicht tussen het belang van de constitutionele monarchie en het uitoefenen van de koninklijke functie enerzijds en het versterken van de persoonlijke vrijheid van de leden van het Koninklijk Huis anderzijds mogelijk en wellicht ook wenselijk?

Voorzitter. Over de overgangsregeling hebben wij bij de schriftelijke voorbereiding de nodige vragen gesteld. Met grote politieke interesse heb ik het amendement van mevrouw Scheltema gelezen. Ik moet zeggen dat het verwant is aan de opmerkingen die wij over dit onderwerp hebben gemaakt. Zij stelt voor, deze regeling goeddeels te schrappen, met een uitzondering voor prinses Margriet en de heer Van Vollenhoven. Uiteraard ben ik benieuwd naar de reactie van de bewindslieden. Overigens, de discussie tussen mevrouw Scheltema

en de heer Rehwinkel aanhorende, vond ik dat de toon niet in verhouding stond tot het belang van het amendement. De strekking van het amendement is mijns inziens wat bescheidener dan de toon van het debat deed vermoeden. Wellicht kan de minister-president mij in dit verband staatsrechtelijk of politiek op weg helpen. Ik doe dit niet elke dag.

Voorzitter. Ik moet eerlijk bekennen dat ik weinig verstand heb van titulatuur. Ik ga niet erg titelvast door het leven. Met een open mind ben ik dit debat ingegaan en ik heb met grote belangstelling kennisgenomen van de woorden van de heer Te Veldhuis die over de gelijkheid van man en vrouw sprak. Dat spreekt mij bijzonder aan. Als ik de portee van zijn opmerkingen goed tot mij laat doordringen, zegt hij mijns inziens dat, wanneer er sprake is van een koningin of een prinses van Oranje, de mannen het in het kader van de genoemde gelijkheid verdienen om een gelijkwaardige titulatuur te hebben. Dat vind ik een mooie opmaat voor de 21ste eeuw. Als daarbij de historische ervaring uit de 19de eeuw nog als rechtvaardiging kan dienen, is dat een prachtige afronding van dit debat.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.37 uur tot 13.45 uur geschorst.

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda voor de volgende week:

- het voorstel van wet van het lid Hillen, houdende wijziging van de Wet Inkomstenbelasting 2001, inzake afbouw eigenwoningforfait bij aflossing hypotheekschuld (28056);

- het voorstel van de leden Harrewijn en Rosenmöller tot wijziging van de Wet op de ondernemingsraden in verband met het verschaffen van openbaarheid over de hoogte van inkomens van topkader, bestuurders en toezichthouders van ondernemingen (Wet openbaarheid topinkomens) (28163);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen (28171).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 23, 24 en 25 april:
- de suppletoire begrotingen naar aanleiding van de Voorjaarsnota;
- Ontwerp van een profielschets Voorzitter (28285).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het Presidium heeft de recessen voor de komende periode als volgt vastgesteld:
herfstreces 2002: vrijdag 18 oktober t/m maandag 28 oktober;
kerstreces 2002-2003: vrijdag 20 december t/m maandag 20 januari;
krokusreces 2003: vrijdag 21 februari t/m dinsdag 11 maart;
meireces 2003: vrijdag 25 april t/m maandag 12 mei;
zomerreces 2003: vrijdag 27 juni t/m maandag 25 augustus.

Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 27911; 28111 (R1706); 28113; 28132; 28133 (R1708); 28134; 28209; 28210; 28211 (R1709); 28212 (R1710); 28213 (R1711); 28214 (R1712); 28234; 28242; 28252 (R1713); 28253 (R1714) en 28261 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd. Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 23490, nrs. 218 t/m 228; 28112; 28154 en 28194 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel mee dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van orde de aangehouden moties 28000-VII, nr.

Voorzitter

46, 28000-XVI, nr. 51, 28136, nr. 5, en 21501-20, nr. 180, zijn vervallen.

Ik stel voor, de stukken 21860, nr. 65, 28000-VIII, nrs. 115, 116 en 118, voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Nicolai.

De heer **Nicolai** (VVD): Ik wil, mede namens mevrouw Scheltema van D66 en de heer Rietkerk van het CDA, vragen het verslag van het algemeen overleg over de politiek van 9 april op de plenaire agenda te zetten.

De **voorzitter**: Ik zal de Kamer daar later een voorstel over doen.

Het woord is aan de heer Verhagen.

De heer **Verhagen** (CDA): Mevrouw de voorzitter. Hedenochtend konden wij in een van de ochtendbladen lezen dat de minister van Defensie de komende dagen zelf onderzoek gaat doen naar de vraag of de legertop in de nasleep van de val van Srebrenica informatie achterhield, uit onkunde dan wel onwil. Eind april zullen wij een debat op hoofdlijnen gaan voeren over het rapport over Srebrenica van het NIOD. Er komt nog een reactie van de regering op het NIOD-rapport. Voor de waarde van het debat zou ik het van het grootste belang vinden dat wij de resultaten van het onderzoek van de minister van Defensie naar de legertop bij het debat konden betrekken. Daarom zou ik de minister van Defensie willen verzoeken, de resultaten van het onderzoek ten spoedigste aan de Kamer te doen toekomen.

De heer **Wilders** (VVD): Voorzitter. Wij hebben vanmorgen een procedurevergadering van de vaste commissie voor Defensie gehad. Ik heb de woordvoerder van de fractie van het CDA hier toen niet over gehoord. Dat verbaast mij enigszins.

Het verzoek lijkt mij redelijk, maar het lijkt mij dat het dan de volgende week tegelijk met het voorlopige regeringsstandpunt moet komen. Dan kunnen wij er normaal over procederen.

De **voorzitter**: Het lijkt mij dat de

heer Verhagen daar geen bezwaar tegen kan hebben.

De heer **Verhagen** (CDA): Absoluut niet.

De heer **Van Middelkoop** (Christen-Unie): Om alle misverstand te voorkomen: er moet geen koppeling plaatsvinden. Als minister De Grave niet tijdig kan rapporteren, mag dat niet betekenen dat wij het debat over het NIOD-rapport moeten uitstellen.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij een juiste toevoeging.

De heer **Verhagen** (CDA): Ik ben het met de heer Van Middelkoop eens, maar als de minister de komende dagen zelf onderzoek doet, zal dat een van de elementen zijn in het debat op 25 april. Dan mag het niet zo zijn dat wij geen kennis hebben van die rapportage.

De **voorzitter**: De heer Van Middelkoop bedoelt dat het debat niet uitgesteld kan worden als het onderzoek nog niet is afgerond. Dat lijkt mij evident. Ik zie dat u het daar beiden mee eens bent.

Ik zal dit gedeelte van het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

Het woord is aan de heer Wijn.

De heer **Wijn** (CDA): Voorzitter. Vorige week dinsdag is de motie-Wijn verworpen. Dat was teleurstellend. In die motie werd gevraagd om de toets van de vreemdelingenbewaring niet langer na 10 dagen te doen, maar pas na 28 dagen. De regering had aanvaarding van deze motie ontraden om principiële redenen. Dat gebeurde op dinsdag. Op vrijdag kregen wij de Voorjaarsnota, waarin tot onze verbazing die toets voor vreemdelingenbewaring wél op 28 dagen wordt gesteld. Wij ontvangen dan ook graag een brief van de regering waarin wordt ingegaan op de verandering in de principiële bezwaren die de regering oorspronkelijk tegen deze motie had.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u even. De vragen over de Voorjaarsnota moeten nog worden ingeleverd en dit lijkt mij een terechte vraag. Het is dus niet nodig om hiervoor een extra procedure aan te gaan.

De heer **Wijn** (CDA): Ik heb begrepen dat het feitelijke vragen moeten zijn.

Wij willen tevens de politieke vraag stellen ...

De **voorzitter**: Ik kan de feitelijke vraag, als u daar hulp bij nodig hebt, wel voor u bedenken.

De heer **Wijn** (CDA): De politieke vraag luidt of het kabinet de indruk wil wegnemen dat men blijkbaar de oppositie geen succesje gunt.

De **voorzitter**: Ik zou maar eens proberen om dit als een feitelijke vraag te stellen.

Het woord is aan de heer Wilders.

De heer **Wilders** (VVD): Enige maanden geleden heeft de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken vragen gesteld over een regeringsnotitie over moslimradicalisme. Die vragen zijn niet beantwoord. De commissie heeft enige weken geleden een rappel gestuurd, maar er is nog steeds geen antwoord en wij kunnen dit punt straks niet meer behandelen. Ik vraag, via u, de regering vandaag om een brief waarin zo mogelijk alle antwoorden worden gegeven. Indien dit niet lukt, dan vraag ik een goede reden aan te geven waarom dit niet is gelukt.

De **voorzitter**: Ik hoop dat het dan wel gebeurt. Ik stel voor, dit gedeelte van het stenogram per omgaande door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Gisteren werd het verslag van een algemeen overleg, dat vandaag gehouden wordt, voor de Kameragenda van vandaag aangekondigd. Het algemeen overleg zal om 16.30 uur beëindigd worden. Als dit inderdaad het geval is, moet u er allen rekening mee houden dat het VAO om 16.45 uur wordt gehouden. Wij zullen daarvoor de behandeling van het onderwerp dat dan aan de orde is, even onderbreken. Ik verwacht dat onmiddellijk daarna een stemming gehouden wordt. Indien dit niet nodig is, merkt u dit vanzelf wel.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Opiumwet (27874)**.

(Zie wetgevingsoverleg van 8 april 2002.)